

Zvoněk

PROSINEC 2006

ZPRAVODAJ WALDORFSKÝCH TŘÍD PŘI MŠ NERUDOVA A ZŠ HLUBOKÁ NAD VLTAVOU

Fantazie je mnohem důležitější než vědomosti.

Albert Einstein

Co se děje ve třídách?

Jana Erhartová, Marie Fídrová - třídní učitelky

MŠ Nerudova ulice České Budějovice

Skřítkci

Blíží se doba vánoční, nastává advent, doba očekávání, nálada velkého tajemství a pro děti především doba příprav a těšení se na Vánoce. Minulý měsíc jsme však ještě prožívali martinskou dobu a i ve školce nás čekalo nejedno překvapení.

Had a opice

V pátek 3. listopadu k nám do školky přijeli manželé Ambrožovi z Dvorce u Borovan. Přivezli s sebou paní Hadovou a opičí slečnu Terezku.

Děti byly velmi nadšené. Zvířátka se jim moc líbila a dozvěděli jsme se mnoho zajímavých informací, mimo jiné jak přicházejí na svět mláďata hada, co hadům chutná, jak se dorozumívají opice, proč se pořád opice drbou, kolikrát denně jedí a jak se ke zvířátkům v ZOO chovat.

Cesta k Martinově legendě

Je čtvrtek podvečer, 9. listopadu, pomalu se stmívá. S dětmi a rodiči jsme se setkali před Arpidou a společně se vydali se na cestu za martinskou legendou.

V tuto dobu světla ubývá a tmy přibývá. A tak jsme si rozsvítili svíčky nejen v lucerničkách, ale i v nás, zazpívali si martinské písně a za doprovodu muzikantů se vydali na cestu. Došli jsme k místu, kde se choulil hladový a otrhaný žebřák. Najednou se objevil kůň

Hnědák s Martinem. Dojel pomalu k žebřákovi, seskočil z koně a mečem rozetnul svůj červený plášť. Pak ho podal žebřákovi. Znovu se vyšvihl do sedla a zmizel ve tmě tak rychle, jako se předtím objevil.

A tak jako se Martin rozdělil s žebřákem o svůj plášť, tak i my mezi sebou, s dětmi i se žebřákem jsme se rozdělili o napečené martinské rohlíčky.

A co nás čeká v prosinci?

V neděli 3. 12. v 17:00 hodin zahájíme dobu očekávání slavností Adventní spirály. Rozsvítíme svíčky, spolu s dětmi se vydáme do vlastního nitra a prosvětíme sami sebe i celou Zemi.

4. 12. - Mikulášská pohádka v 10:30 hodin v MŠ - 30,- Kč.

6. 12. nás navštíví Mikuláš, čert a anděl a určitě nám něco dobrého přinesou.

9. 12. - Adventní jarmark - budeme zde mít s dětmi vlastní stánek.

19. 12. ve 14:30 hodin - vánoční hra, zpívání koled a vánoční posezení.

SLOVO ÚVODEM

Milí přátelé,

tak je tu zase čas očekávání, těšení se a příprav na vánoční svátky. Děti si píšou svá podstroměčková přáníčka, otvírají okénka adventních kalendářů a my dospělí máme plno práce s pečením, nakupováním a všeobecným chystáním. Však je také proč. Vánoce jsou jen jednou do roka a jsou velké, převeliké.

Budeme rádi, když se v tomto adventním čase s námi na chvíli zastavíte a přečtete si, jak se na Vánoce chystají ve škole a školce. Do vánoční nálady, pokud ji ještě necítíte, vás určitě uvede povídání o svatém Mikuláši, svaté Barboře a dalších i o dvanácti svatých nocích vánočních. A jestli se náhodou ptáte, proč jsou vlastně Vánoce důležité, odpoví vám Jana Gažiová a Kateřina Dvořáková v jejich pravidelné rubrice. Katka Kozlová nám přiblíží jak probíhal jarmark v bavorském Prienu a jaký úspěch tam měly výrobky maminek z naší školy a školky.

Největší prosincovou akcí je ovšem pro nás náš vlastní, v pořadí již druhý, Adventní jarmark, konající se v sobotu 9. 12. 2006 od 10:00 do 14:00 hodin, na který vás a vaše blízké, kamarády a přátele, tímto srdečně zveme. Přijďte se podívat, inspirovat, vyrobit si a nakoupit pěkné a originální dárky z přírodních materiálů a tím podpořit naše waldorfské třídy, kterým případně výtěžek z této akce.

Těšíme se na vás a přejeme vám všem klidné a dětskou radostí rozsvícené Vánoce.

Petra Klee a Eva Jírovcová

Co se děje ve třídách? (pokračování ze str. 1)

Jana Erhartová, Marie Fidrová - třídní učitelky

MŠ Nerudova ulice České Budějovice

Co budeme s dětmi dělat?

Povíme si příběh o Mikuláši, naučíme se nová říkadla, písničky a prstové hry o čertovi. Upečeme několik druhů cukroví na jarmark a na ochutnávku na vánoční posezení. Od 1. adventního týdne budeme hrát každý den s dětmi příběh o Marii a Josefovi a narození děťátka. Děti se budou v hlavních rolích střídát. Také budeme zpívat koledy a vánoční písničky, potom číst adventní příběhy, pohádku o Bělince a Pasáčkově flétně.

Změní se i roční stolek, kde Marii čeká dlouhá cesta...

Jednotlivé týdny sledujeme na adventním věnci, na kterém se postupně rozsvěčují svíčky, a také na ročním stolku, který se krok za krokem mění každý den. Na výzdobě tohoto stolku se může odrážet a připomínat i vývoj lidstva.

Mikuláš

Utíká k nám Mikuláš,
vlaje za ním dlouhý plášť.
Přinesl nám dobroty,
volá: „Ty a ještě ty.“
Za ním čertík vykukuje:
„Kdopak tady zlobivý je?“
Čerte, schovej metlu svou,
naše děti hodné jsou.“

Mé poděkování patří všem, kteří se podíleli na organizaci Martinské slavnosti. Také děkuji všem rodičům za jejich pomoc, podporu a ochotu.

Přeji všem příjemné prožití vánočních svátků, mnoho lásky, štěstí a zdraví, dobrou pohodu

po celý rok. Ať se Vám všem daří.

Teta Jana

Broučci

Světla ubývá, a tak musí být v našem nitru posilováno. Rodí se vnitřně jiná kvalita - soucit, pochopení, dělení se s potřebnými. Martinské hvězdy připomínají nebeské hvězdy, které pomáhají posilovat vnitřní lidské teplo.

Světla venku ubývá, ale v mých Broučcích vnitřní světýlka jasně svítí. Začátek listopadu nás stihl ve velmi příjemné době příprav na Martinskou slavnost. Vyprávěla jsem dětem legendu o sv. Martinovi a následně si ji s velkou chutí zahrály. Zpívali jsme martinšské písně a zvlášť u pečení chleba zněly moc hezky. Modelovali jsme martinšské rohlíčky z vosku, dlabali obrovskou dýni a pak jsme se společně radovaly z krásného světla, které nás v ranním šeru vítalo při příchodu do školky. Malovali jsme barvami na sklo lucerničky, napekli martinšské rohlíčky a těšili se na slavnost.

Den slavnosti nezačal příliš slibně, přšelo a bylo opravdu nevlídně. Ale přišel večer a vše se obrátilo k naší spokojenosti. Než jsme zapálili lucerničky, tak jsme si společně zazpívali martinšské písničky a zahráli hru o Martinovi. Pak už jako zářící broučci jsme putovali za Martinem. Děti s úžasem sledovaly legendu, kterou znaly. Bylo až dojemné sledovat, jak se s otevřeným srdíčkem dělí s žebrákem a ostatními ka-

marády o vlastnoručně upečené martinšské rohlíčky a o skvělé dobroty z kuchařské dílny našich maminek. Díky Vám, „dospěláci“, připravili jste nám krásný zážitek!

V druhé polovině listopadu jsme s dětmi ještě využívali nabídky přírodnin, barevných listů a vydali se za zvířátky do lesa. Hráli jsme

hru „Starý medvěd“, smyslovou hru „Kdo je v noře?“, lepili barevné listy, malovali na kamínky, modelovali podzimní mraky, zvířátka, skřítky podzimníčky a otiskovali listy na textil. Každý si udělal pro sebe své podzimní prostírání.

Před obědem jsme poslouchali pohádku Děvčátko s lucerničkou, kterou jsme si později také hráli s loutkami.

Pilně tvoříme na adventní jarmark, děti vytvořily podzimní prostírání, budeme navlékat dřevěné korálky a náramky, radily mi a pomáhaly při malování kamínků pro štěstí. Tak v sobotu 9. prosince vás očekáváme u našeho školkového stolečku.

Zeptal jsem se jednou stromu,
proč na zimu nejde domů?

Rozesmál se od kořenů:
„Lepší domov neseženu, a pak já
mám zimu rád, proč bych se měl
stěhovat?“

Už je tady listopad,
všude kolem sněh a chlad.

Brzy přijde mezi nás
anděl, čert a Mikuláš.

Pavla Bejšáková

Nyní se připravujeme na slavnost Adventní spirály, vytvořili jsme svícný z hlíny a vyzdobili si je podle fantazie. Tato nádherná slavnost nás čeká v neděli **26. listopadu** v 17:00 hodin v naší třídě.

Prožíváme období, kdy příroda usíná. Dny se krátí, světla ubývá. Co nás napadne, když se zeptáme na světlo? Nejspíš světlo žárovky, světlo svíčky, světlo vycházející z rozsvícených oken. Ale co světlo lidských očí? Často zapomináme na světlo, které je uvnitř nás. V našich srdcích svítí jasná světýlka. Prosím, nenechme je vyhasnout.

Co nás ještě v prosinci čeká?

V pondělí **4. prosince** - Zimní pohádka. Také za námi přijde Mikuláš.

V úterý **19. prosince** - Vánoční posezení s rodiči

Narozeniny v prosinci oslaví:

3. 12. Lenka Míčanová - 3 roky

18. 12. Lukáš Kačírek - 6 let

22. 12. Jaroslav Surý - 5 let

Teta Majka

Dramatický kroužek prvňáčků na Hluboké a první představení

Radka Konířová

ZŠ Hluboká nad Vltavou

Máme za sebou premiéru! Během října a listopadu jsme nacvičili první společně dílko - pohádku *O slepičce Pepičce*. Děti hrály oblohu (vypravěči), slepičky, vepřička Petříka, volka Bolka, kravku Slávku, myšky, kozu Rózu, hafíka Rafíka, ořešák a uvaděčku. Naše první představení jsme věnovali k svátku Kateřinám, především paním učitelkám K. Kozlové a K. Dvořákové, které přijaly naše pozvání, a tak jsme zažili v pondělí 20. listopadu malou slavnost.

Nejprve jsme zahráli vzácným hostům pohádku, děti se snažily předvést, některé suverénně, některé s pomocí zvládly svoje role a většina vydržela v rolích až do konce představení. Naši první premiéru považují za úspěch, ale máme se ještě co učit a to je dobře.

Maminky, tatínkové, nesmutněte, další představení bude už věnováno vám. Těšte se na vánoční pásmo!

Prvňáčci i já si rádi hrajeme, proto jsme po představení pozvali vzácné hosty na naši tradiční cestu do čarodějného lesa, kam létáme na kouzelných létajících koberečích. Tentokrát jsme letěli v noci a pozorovali jsme padající hvězdy, po přistání jsme se setkali s čarodějnicí, která vždy dá dětem těžký úkol.

Děti už zachraňovaly zvířátka před zimou, víle odemykaly les, aby jí na palouku nezmrzly nožky, dělily se o perníčky, potkaly holčičku, která jim rozdala vše, co měla.

Protože tentokrát děti přiletěly v noci, už se blíží zima a světlo ubývá i v čarodějném lese, požádala čarodějnice děti o světlo. Šikovné děti jí snesly jednu hvězdičku a od ní zapálily svíčku, ve světle svíčky spatřila čarodějnice i nové tváře paní učitelek, které musely prokázat svou moudrost tím, že správně rozluštily hádanku, ale s tím jim pomohly děti v rolích poradců, úkol společně hravě zvládly a na koberečích se zase mohly vrátit zpět na naši slavnost.

Slavnost byla zakončena malinkatou ovocnou hostinou. Příště už se začneme připravovat na vánoční představení, ale do čarodějného lesa se určitě vrátíme.

Dramatický kroužek navštěvuje celkem 18 dětí, 16 dětí z 1.C a dvě děti z 1.A, scházíme se v pondělí od 12:00 do 13:00 hodin v prostorách Centra volného času v ZŠ Hluboká nad Vltavou.

Radka Konířová

KALENDÁRIUM SVÁTKŮ A AKCÍ

PROSINEC - LEDEN

+ **neděle 3. prosince:** Adventní spirála - 17:00 hodin v MŠ Nerudova (třída Skřítků)

+ **středa 6. prosince:** Tradiční kroužky šití a setkání rodičů - 20:00 hodin v areálu MŠ Nerudova (třída Skřítků)

+ **sobota 9. prosince:** Adventní jarmark - 10:00 - 14:00 hodin v areálu MŠ Nerudova

+ **úterý 12. prosince:** Přednáška Martina Janošáka (zkušeného učitele z příbramské waldorfské školy) na téma „1. - 3. třída na waldorfské škole“ - 18:00 hodin v ZŠ Hluboká nad Vltavou

+ **úterý 19. prosince:** Vánoční hra a posezení - 14:30 MŠ Nerudova (třída Skřítků a Broučků)

+ **čtvrtek 4. ledna:** Večer pro rodiče budoucích prvňáčků - setkání s paní učitelkou, předání kontaktů pro účely osobního dopisu dítěti, beseda, seznámení s principy waldorfské pedagogiky, setkání s rodiči současných prvňáčků - 19:30 hodin ZŠ Hluboká nad Vltavou

+ **úterý 9. ledna:** Den otevřených dveří ve waldorfské třídě v ZŠ Hluboká nad Vltavou - ukázka hlavního vyučování - 7:50 hodin ve třídě 1. C; *nutno se předem přihlásit K. Kozlové na tel.: 606 545 008 - omezený počet míst.* Změna termínu vyhrazena, sledujte prosím web: www.waldorfb.cz

+ **středa 10. ledna:** Den otevřených dveří ve waldorfské třídě v ZŠ Hluboká nad Vltavou - ukázka hlavního vyučování a NJ - 7:50 hodin ve třídě 1. C; *nutno se předem přihlásit K. Kozlové na tel.: 606 545 008 - omezený počet míst.* Změna termínu vyhrazena, sledujte prosím web: www.waldorfb.cz

+ **čtvrtek 11. ledna:** Den otevřených dveří ve waldorfské třídě v ZŠ Hluboká nad Vltavou - ukázka hlavního vyučování - 7:50 hodin ve třídě 1. C; *nutno se předem přihlásit K. Kozlové na tel.: 606 545 008 - omezený počet míst.* Změna termínu vyhrazena, sledujte prosím web: www.waldorfb.cz

Přednáška Anežky Janátové

Ve středu 8. listopadu měla v naší waldorfské třídě ZŠ na Hluboké přednášku paní Anežka Janátová, kterou někteří již znají z jejích dřívějších přednášek v Českých Budějovicích.

Téma večera se neslo v duchu našich dětiček, jejichž duševní vývoj je v dnešní době atakován různými jevy, médii, počítači, mobilními telefony - zkrátka duchem dnešní doby. Tedy co mohou jako rodiče udělat pro správný duševní vývoj svého dítěte? Nebo naopak - čím mu mohou ublížit na jeho cestě?

Jak řekla paní Janátová, úkolem naší doby, úkolem nás všech je záchrana lidské duše! To se samozřejmě netýká jen dětí, ale i nás dospělých. Také naše duše potřebuje svoji potravu a potřebuje dýchat.

Paní Janátová začala zajímavou knihou o vodě. Zmrzlá čirá voda vytváří nádherné šesticípé krystaly, což jsme viděli na fotografiích v knize. Je zajímavé, co se stane s vodou, je-li vystavena záření z počítače, televize, mobilu. Nádherna je ztracena, vzniklý zmrzlý útvar je naprosto odlišný. Lidské tělo je z více než 70 procent tvořeno vodou. Nabízí se otázka - co se děje s touto vodou, která je stavebním základem našeho těla, při působení vymožeností moderní doby.

Paní Anežka nám umožňuje nahlédnout hlouběji do toho, co se odehrává v dětské dušičce. Jak vždy zdůrazňuje, dětská duše potřebuje žít v obrazech. Avšak musí to být obrazy živé, které jí povedou v dobách nesnázi a úskalí. Tyto obrazy najdeme v pohádkách. To je potravina pro dětskou duši. Bohužel mnozí rodiče „mrzáčí“ své děti tím, že jim dávají zvrácené obrazy - počítačové hry s různými příšerami, hry na mobilních telefonech, zvrácené televizní programy...

Paní Anežka by mohla vyprávět dlouho o tom, jak se tyto „obrazy“ mohou podepsat na dítěti jak po zdravotní, tak duševní stránce. Uváděla příklady lidí, u nichž se objevily v dospělosti psychické potíže, jejichž původ ležel v dalekém dětství. Např. děsivý film, který dítě vidělo jako malé, může mít až v dospělosti děsivé následky. Paní Janátová to popisuje jako ukládání krabic do sklepa. Za desítky let praxe již ví, že při práci s klienty se musí vracet do dětství. Tam je původ nemoci a potíží.

Samozřejmě to není tak, že bychom svět techniky ztratili. Jak paní Anežka zdůraznila, dítě nesmí dostat nic předčasně, vše má svůj čas.

Ještě bych zdůraznila několik věcí k zamýšlení:

- 1) Duše „vyživovaná“ pravými obrazy dokáže obstát i v krizových situacích.
- 2) Vychovávejme z našich dětí „živé“ lidi.
- 3) K dítěti přistupujme se vši úctou a vážností.

Dotkli jsme se také waldorfské pedagogiky. V ní jsou tři výše uvedené věty naplněny. Tato pedagogie jde o „zdravého a košatého“ člověka, ne o „mrzáčka“ - což zde samozřejmě není míněno po tělesné stránce.

Romana Němečková

Svatomartinská slavnost v hlubockém zámeckém parku

Radka Konířová

Z Hluboké nad Vltavou

Před školou na Hluboké se v sobotu 11. 11. trosí postavy a postavičky s lampiónky, společně zpívají písničky o lucerně a svatém Martinovi a pod vedením paní učitelky se vydávají na cestu ztemnělým parkem; vypadají v té tmě jako malé zářící korálky navlečené na dlouhé šňůrce.

Ten světelný průvod se vlní po klikatých stezičkách, schází pomalu po velké louce dolů, ve spodní části svahu se zastavuje a před ním se rozprostírá loučemi osvětlené místo. Všude je tma a klid. Všichni čekají. Přijede? Stále ještě není nikde vidět, ani vzdálený dusot kopyt není slyšet. Opravdu přijede? Děti s paní učitelkou několikrát volají: „Svatý Martine, zjev se nám!“ A pak nahoře u lesa pomalu prosvěcuje tmou světelný bod, který se blíží a mohutní. Je to velký bílý kůň, který nese svatého Martina. Ze tmy se náhle vynořuje bosý žebrák, Martin

zastavuje, púli svůj plášť, dělí se se žebrákem a zase mizí ve tmě. Krásný obraz beze slov velice silně působí. Děti i rodiče zpívají. Pak se dělí o vlastnoručně napečené martinské rohlíčky, přidávají se další se svými košíčky a krabičkami a každý ochutnává makové, tvarohové, ořechové, povídkové, jahodové či višňové. Přejme si, ať svatomartinský soucit zůstane v našich srdcích i v našich činech...

Radka Konířová

Listopad ve škole

Kateřina Kozlová - třídní učitelka 1.C

Z Hluboké nad Vltavou

Na počest svatého Martina nám na ročním stolku každé ráno svítila svíčka a teple oranžové světlo příjemně vtekl všechny děti a dovolilo jim ještě chvilku rozjímát v šeru listopadových rán. Při vlitu svítky děti naslouchaly legendě o Martinovi a zpívaly písničky o nošení světla temnotou. Společně jsme si také vyrobili lucerničky a motivy bratrského soucitu a dělení probudily naše lepší Já.

V rámci příprav Martinské slavnosti jsme také navštívili školní cvičnou kuchyňku a upekli voňavé rohlíčky s makovou náplní, které provoněly celou školu. Na zpáteční cestě do třídy jsme museli naše sladké výrobky chránit tělem i duší před hladovějícími žáky deváté třídy, kteří se podívali, jací jsou prvňáčci šikovni pekaři.

Když byly červné epochové sešity z českého jazyka plné písmenek a obrázků, vydali jsme se do říše čísel. Všichni se těšili na počítání a každého napadl dobrý důvod, proč se ve škole budeme učit počítat a k čemu čísla potřebují dospělí lidé. Zjistili jsme, že největší číslo není 123 ani milion, ale jednička, která tvoří jednotu jako např. člověk nebo Země. Nejprve jsme se naučili psát a číst římská a později i arabská čísla. Zabývali jsme se jejich kvalitou a hledali pro ně vhodné obrazy - římská trojka jako symbol rodiny nebo římská devítka jako devatero hor. V rytmické části jsme procvičovali paměťové a rytmické počítání v oboru od 1 do 20 a snažili se přitom zapojit co nejvíce lidských smyslů. Nepočítaly tedy jen naše oči, ale i uši,

ruce a nohy. Velkou motivací při počítání bylo skákání přes švihadlo. Jak děvčata, tak i chlapci projevíli velkou vůli a učili se skákat, kde se jen dalo - ve třídě, na chodbě nebo ve školní družině. Pokročilejší akrobati předváděli skákání pozadu, na jedné noze nebo s překříženými pažemi. Radost z pohybu tak vedla k jistému ovládní počítání a pohyb podpořil funkci mozku a logického myšlení.

Pohyb je také základním prvkem ve výuce cizích jazyků a prvňáčci každý týden pomyslně jezdí do Německa a do Anglie, kde se seznamují s jinou jazykovou kulturou. Jazyk je nejdůležitějším mostem mezi člověkem a světem. Výuka cizího jazyka nabízí dětem možnost získat nové zkušenosti a jiné formy myšlení a vychovat z nich kosmopolitní lidi. Děti se učí cizí řeč přes samotné mluvení - slova, básničky, písničky, jazykolamy, krátké dialogy a hry. Tak se učí jakoby samy od sebe. S lehkostí a radostí jsme si již osvojili velký počet slovíček. Umíme pozdravit, představit se, počítat do 20, všechny barvy, směry, části lidského těla a hrajeme také známé hry např. na kočku a myš nebo zlatou

bránu. Náš cestovní kuffík se plní zážitky a dovoluje nám stále častěji si hrát s jednotlivými slovy, sestavujeme jednoduché věty a těšíme se ze společného pochopení. Živé vyučování by mělo v dětech vytvořit kladný vztah k jazyku a poznat ho v celé jeho kráse, a tak se slovička z německého a anglického jazyka občas objeví i v jiných vyučovacích hodinách. Na martinské slavnosti nikoho nepřekvapilo, že jsme při ní s pýchou zpívali písničku o nebeských lucernách v češtině i v němčině.

V sobotu 11. listopadu v zámeckém parku na Hluboké zněly písně a světlo lucerniček nás dovedlo k žebrákovi, který seděl pod košatým stromem prokřehlý chladem. Po chvilce ticha vyjel z hlubin černého lesa bílý kůň osedlaný svatým Martinem, který v naší přítomnosti

rozpůlil svůj plášť a podělil se o něj s žebrákem. Přála bych si, abychom zprostředkovali dětem prožití svátečních i všedních dní tak, aby v nich zanechaly hluboké vnitřní zážitky, které jim zůstanou natrvalo uloženy v duších.

Naše Martinská slavnost se vydařila díky aktivní účasti rodičů a momentální přízni počasí. Děkuji panu Kubínovi, který zajistil pro Martina koně z Vondrova, paní Stěpánové za žebřáka pana Jana Pirgla, který svou roli zahrál skutečně přesvědčivě a paní Hoříčkové, která seděla jistě v koňském sedle. Maminkám děkuji za upečení lahodných rohlíčků, na kterých si všichni moc pochutnali.

Kateřina Kozlová

Vánoční jarmark v Prienu u Chiemsee

Kateřina Kozlová - třídní učitelka 1.C

Letos jsme se již potřetí účastnili vánočního jarmarku v naší partnerské waldorfské škole v bavorském Prienu u Chiemsee. I v tomto roce se potvrdily zkušenosti z minulých let, a sice že se jedná o jednu z nejnavštěvovanějších akcí v roce, na kterou se těší nejen příznivci waldorfských škol, ale i široká veřejnost. Němečtí kolegové a přátelé také každoročně počítají s našimi českými vánočními výrobky a postarali se o veškerou organizaci naší návštěvy. Ubytování jsme byli ve škole v krásných pokojích pro hosty, místo pro náš stánek bylo také připraveno a všichni nám přáli, abychom prodali co nejvíce výrobků, a získali tak co největší finanční obnos, který bude ku prospěchu českobudějovickému občanskému sdružení W collegium a jeho aktivitám podporujícím waldorfskou pedagogiku (vzdělávací akce, waldorfské třídy v ZŠ Hluboká a v MŠ v Nerudově ulici v ČB).

Třetí cesta do Prienu byla výjimečná tím, že jsem letos měla s sebou tři pomocníky. Dva prvníčky Adélku Konířovou a Šimona Dvořáka, jehož tatínek, pan Tomáš Dvořák, nás i našich 5 přepravek plných krásných výrobků a laskomin odvezl do místa dění a opět v pořádku přivezl do naší českobudějovické kotliny. Všichni jsme si užívali příjemné jarmareční atmosféry, i když počasí spíše připomínalo teplý jarní den a vůbec nám nepřišlo, že se nacházíme v Alpách a za pár týdnů budeme oslavovat narození Ježíška. Ve všech třídách a chodbách bylo vidět převelike úsilí a společná práce rodičů a učitelů, kteří školu přeměnili ve vánoční sen plný vůní, hudby a pohádkových říší (obdívávali jsme skřítkovskou sluj a pohádkový les). Lidé se tu scházeli, aby si mohli společně popovídat při kávě a cukroví, vyrobit svíčky ze včelího vosku, ozdobit perníčky, vyrobit vánoční hvězdy, poslechnout si pohádku, nakoupit dárečky a okusit chutě a vůně různých zemí, např. ve stylizované vídeňské kavárně s klavírem a houslemi, v indické čajovně, v italské restauraci nebo řeckém salátovém baru.

Návštěvníci jarmarku hojně navštěvovali i náš stánek, který nabízel slušivě zabalené pytlíčky s lahodnými perníčky a jiným typickým českým cukrovím a sušeným ovocem. Návštěvníky okouzly také voňavé svíčky ze včelího vosku

z netradičních barev, ručně háčkované, slaměné, papírové a malované skleněné vánoční ozdoby a také skřítky, které vyrobili žáci první třídy. Nebylo tedy divu, že se mnozí pozastavili a ochutnali všemi smysly naši vánoční nabídku.

Pro mne to byla příležitost vidět své kolegy, kteří se zvědavě vyptávali na naši školu a školku. U stánku se zastavili i žáci a jejich rodiče, se kterými jsem se znala z dřívějších a kteří chtěli koupit výrobků vyjádřit podporu naší iniciativě. Ve škole byly vystaveny také fotografie ze slavnostního zahájení školního roku na Hluboké. Ze zájmu zvědavých návštěvníků bylo zřejmé, že se partnerství našich škol dostává do povědomí široké veřejnosti. Mě tento zájem našich sousedů těší. Osobní kontakt a společný rozhovor oslovil téměř každého a nám se podařilo prodat většinu přivezených výrobků.

Touto cestou chci poděkovat všem maminkám, tatínkům a babičkám, kteří svým dílem přispěli k tomuto úspěchu; zvláštní poděkování patří panu Dvořákovi, který se postaral o náš odvoz, a Šimonovi a Adélce, kteří pomáhali při prodeji. Těším se na naši další spolupráci a setkání v adventním čase.

Kateřina Kozlová

Přednáška Bernharda Schwarzfischera

„Proč zapsat dítě do waldorfské třídy?“ a „Co získá dítě na waldorfské škole?“

- to bylo téma přednášky, kterou měl dlouholetý a zkušený waldorfský učitel pan Bernhard Schwarzfischer. Přijel z bavorského Prienu, z naší partnerské školy, na pozvání paní učitelky Katky Kozlové, která na této škole také učila.

Měli jsme před sebou člověka, který má opravdu co říci - nejen nám rodičům. Vede svoji již čtvrtou třídu (od první do poslední třídy). Ve své práci začal u desítek dětí jejich proměnu, jejich fyzický i duševní vývoj. Jeho dlouholetá praxe mu umožňuje vnímat také proměnu doby a to především v souvislosti vlivu dnešní „moderní“ doby na děti.

Zajímavé bylo porovnání doby začátku 20. století. Člověk tehdy od časného mládí věděl některé skutečnosti (jistoty) o své budoucnosti - dědil se řemeslo, dědil se statek, usedlosti, spojovaly se rodiny předem určenými sňatky, apod.. Dnes je situace naprosto odlišná.

Waldorfská pedagogika se snaží vychovávat činného člověka, který dokáže „obstát“, který dokáže najít smysl života. Rudolf Steiner ve waldorfské pedagogice nepostavil do středu této pedagogiky DÍTĚ, nýbrž ČLOVĚKA.

Pan Schwarzfischer hovořil o důležitosti pracovat s dětmi pomocí obrazů. Výuka skrze obrazy, skrze fantazii, probíhá nenásilně, neboť je dítěti přirozená. Skrze obrazy se dítě učí písmena, čísla, početní operace atd. Děti milují bohatou a pestrou mluvu. Učitel, který hovoří intelektuálně a abstraktně, má na děti slabý vliv.

Učivo ve waldorfské škole je podmíněno věkem. Začneme-li s procesem vzdělávání příliš brzy (v Německu se objevují snahy, aby děti šly do školy již v 5 letech), životní síly dítěte jsou čerpány pro učení a chybí pak v procesu fyzického vývoje, kde jsou v tomto věku nejvíce potřeba. To se odrazí na fyzickém těle. Právě v této době a v době 1. a 2. třídy probíhá vývoj vnitřních orgánů - životní síly jim dávají formu. Jsou-li spotřebovávány na proces učení, zeslabí se zdraví dítěte. To však není něco, co je na první pohled viditelné. Projeví se to třeba až za 15 - 20 let.

Pan Schwarzfischer hovořil o negativním vlivu počítačů na dítě. Zajímavá byla jeho zmínka o tom, že přibývá dětí, které se neumí při živém vyprávění pohádek, bítí příběhů nachmout, prožívat je, představovat si je. To je následek toho, že příliš brzy vstoupily do „moderního“ světa (počítač, televize).

Řeč byla také o tom, proč se ve waldorfské škole neznámkuje - o strachu, o stresu, o citlivosti. Zazněla zde krásná věta: Výukou na této škole se prolíná motiv lásky. V prvních třídách se děti učí z lásky k učitelce, později z lásky k věci - k obsahu samotnému.

Velice důležitá pro waldorfskou školu je práce se všemi smysly. Rudolf Steiner hovoří o 12 smyslech. Waldorfská pedagogika se snaží smysly co nejvíce využívat - nejen zrak a sluch, ale také hmat, čich, smysl pro pohyb, smysl pro rovnováhu... To, co si dítě osvojí skrze smysly, je snadněji pochopitelné a zapamatovatelné.

Pan učitel se zmínil i o sociálních kompetencích, které stojí na waldorfské škole v popředí - týmová práce, empatie, vzájemná pomoc a tolerance, spolupráce, sociální citění.

Romana Němečková

II. Adventní jarmark

Eva Jírovcová

MŠ Nerudova ulice České Budějovice

Milí přátelé, v letošním roce pořádáme ve waldorfských třídách Skřítků a Broučků při MŠ Nerudova v pořadí 2. Adventní jarmark. Výjimkou oproti loňskému ročníku je aktivní účast nově vzniklé 1. C waldorfské třídy při ZŠ v Hluboké nad Vltavou.

A co vás čeká?

Prodávají se zde především ručně vyráběné hračky (šité panenky, skřítci, míčky, zvířátka z přírodních materiálů, filcované výrobky, batikované ubrusy), ozdoby a jiné drobnůstky (práníčka, průsvity na okna), které s láskou a obrovskou péčí vyrobili rodiče a děti. Výtěžek celé akce bude opět věnován na nákup potřebných věcí do školky či školy.

Hlavním smyslem celé akce je, že máme všichni možnost poklidného setkání a nadechnutí v tolik pro nás uspěchané předvánoční době. Také je to jedinečná příležitost pro zájemce setkat se s vyučujícími ze školky i ze školky, s rodiči a seznámit se s prostředím školky. V neposlední řadě se zde můžeme nechat inspirovat k vlastní tvůrčí práci. Zároveň se jarmark stává

krokem k tomu, aby se waldorfská pedagogika a také dění ve školce a škole přiblížily co nejširší veřejnosti.

Tímto chci předem všem maminkám, tetám Janě a Majce a jejich Skřítkům a Broučkům poděkovat za to, s jakým nadšením tvoří a napomáhají tak k úspěšnému průběhu chystané akce. Nesmím samozřejmě opomenout tatínky či babičky a dědečky, kteří hlídají naše ratolety, zatímco my mamky tvoříme...

Kdo si tedy chce nakoupit s láskou ručně vyrobené dárky, popovídat si, potěšit se s přáteli, prostě nasát předvánoční atmosféru, neváhejte a přijďte. Moc se na vás těšíme.

Za rodiče Eva Jírovcová

Pokračování vyúčtování I. Adventního jarmarku (1. část - viz Zvonek č. 2)

(VEŠKERÉ FAKTURY A ÚČTENKY JSOU K NAHLÉDNUTÍ)

Celkem zůstatek : 13 855,50

Příjem:

Bylo vybráno 5200,- Kč na II. Adventní jarmark (Skřítci + Broučci + 4 rodiče z bývalých Myšek) + 300,- Kč od p. Jančíkové z bazaru

Celkem: 19 355,50,- Kč

Financováno:

606,- Kč dárky pro děti; 2072,- Kč den dětí Skřítci + Broučci – cukrárna; 9711,- Kč nákup materiálu na další jarmark a pro školku; 2025,- Kč nákup materiálu na svatojánskou slavnost pro Skřítky, Broučky a jejich přátele; 500,- Kč výlet dětí s tetou Janou; 2500,- Kč dárky všem předškolákům (Skřítci, Broučci, Myšky); 568,- Kč sanitace a nákup vody do aquamatu; 275,- Kč rámečky na obrázky; 62,50,- Kč celofánové sáčky

Celkem: 18 319,50,- Kč

Nový zůstatek k 23. 11. 2006:

1 036,00,- Kč

RODIČE PŘEDŠKOLÁKŮ A PRVNÁČKŮ, ZÁJEMCI O WALDORFSKOU ŠKOLU!

Pokud máte na srdci jakýkoli dotaz k waldorfské pedagogice, stále váháte, jestli ano či ne, nevíte, jak bude výuka pokračovat v 1. - 3. třídě a dále, pokud se chcete seznámit s dalšími rodiči, paní učitelkou a prostředím waldorfské třídy na Hluboké, pak jste srdečně zváni

v úterý 12. prosince 2006 v 18:00 hodin
do ZŠ Hluboká nad Vltavou (1.C)
na besedu

se zkušeným učitelem Martinem Janošákem
z příbramské waldorfské školy

Martin Janošák – zástupce ředitele příbramské waldorfské školy, současný předseda Asociace waldorfských škol ČR, mladý a zároveň zkušený třídní učitel.

PŘIJĎTE DO 1.C - ZÁPIS SE BLÍŽÍ

6

Proč ... ?

Jana Gažiová, Kateřina Dvořáková

Mnoho žen si Vánoce spojuje v první řadě s každoročním nakupováním dárků, úklidem, pečením a vařením, které jsou mnohdy velmi vyčerpávající. Kvůli těmto starostem jim pak nezůstává čas, síla ani chuť na to podstatné - že vánoční čas nás má vést ke zklidnění, ztišení, k rozjímání a vnitřnímu usebrání.

Otázka pátá

Proč jsou důležité Vánoce?

Vánoce nejsou jen Štědrý den a třináct následujících nocí. Příprava na jejich oslavu začíná první nedělí adventní, kdy se v podve-

čer ve waldorfských školách a školkách koná adventní slavnost zvaná Spirála. Děti si vyrobí a ozdobí svícínek. Rodiče připraví z chvojí ve třídě spirálku. V jejím středu hoří velká svíce, kterou přináší anděl. Za doprovodu koled pak každé dítě prochází cestu po spirále do středu, kde si zapálí svou vlastní svíčku. Světlo si pak nese každé dítě s sebou ve svém srdci a otvírá se tak kouzlu vánoční doby.

Z vlastní zkušenosti víme, že společné prožití adventní doby umocňují příběhy o putování Panny Marie a Josefa do Betléma. Vloni jsme to vyzkoušeli poprvé a bylo to moc krásné. Doma je připraven roční stoleček, na něm je naznačena cesta do Betléma a nad tím vším bdí anděl (z ovčí vlny si ho budete moci koupit nebo vyrobit na jarmarku), který na počátku vyprávění zvěstuje Marii velkou novinu. Každý den se Josef s Marií o kousek přiblíží svému cíli, každý den prožijí na své cestě jeden příběh (podle fantazie rodičů). Za každý den se může objevit jeden malý kamínek jako symbolický kousek ušlé cesty nebo malá hvězdička na nebi (ze zlaté lepicí folie, nebe - modrý šátek). Vyprávění může doplnit oblíbená koleda nebo jednoduchý hudební doprovod a obohacují ho také děti, například tím, že vyprávění samy rozvíjí

nebo mohou na roční stoleček na konci vyprávění položit kamínek nebo posunout Josefa s Marií zase o kousek dál. Pro inspiraci dva takové příběhy nabízíme, další náměty hledejte např. v prvním zimním Věnečku (mají ho všechny paní učitelky a určitě ho rády zapůjčí). Podstatou takového vyprávění je společný prožitek rodičů a dětí, společné zklidnění a naladění na svátky vánoční. Děti v příbězích poznávají, že každá radostná událost je o to vzácnější, když na ni musíme čekat, když nás stojí námaha a když jí musíme třeba i něco obětovat.

Předvánoční čas je dobou vnějších i vnitřních příprav, ale také příležitostí pokusit se obnovit někdy zpráhané vztahy s našimi blízkými nebo přáteli. Patří k němu i vypořádání se s tlakem komerce, který se každoročně stupňuje a má sílu udusit to, co činí Vánoce výjimečnými.

Vánoční poselství chce promluvit ke každému z nás čistým obrazem zrození nového života, provázeného radostí a láskyplným přijetím. Přejeme Vám, abyste jeho slova ve Vašem rodinném kruhu zaslechli, abyste je oslavili radostně a bohatě.

Zamyšlení

V dnešní době se, díky neustále sílícímu komerčnímu tlaku, ocitáme v nebezpečí, že se nás zmocní všeobecná podrážděnost, neklid a hektika, jež jsou nakažlivější víc, než všechno to kašláni a kýčání kolem nás. Nakonec pak sedíme vyčerpaně před vánočním stromkem a ptáme se, proč se nám opět nepodařilo zastavit se a dojít vnitřního klidu. Bylo to opravdu jenom to všeobecné konzumní opojení, které odvrátilo mou pozornost? Byl to nepřetržitý tok informací, které se už ani nedají zpracovat?

Mnozí v této temné roční době, která přece může znamenat duševní rozjímání, propadají depresi, jiní prchají za jižním sluncem. Hledají světlo a hřejivou sílu slunce a nepoznávají, že se jim v těchto dnech chce především přiblížit hojnost záření duchovního slunce.

Tajemné síly, které v této době působí, nás pohání k vnitřnímu obratu a následně k osvobozujícímu činu. Co však má být učiněno?

Protože to již nikdo neví a ani to nemůže vystihnout, je reakcí často sklon k pracovní horlivosti, touha něco realizovat, zpravidla v povolání. Do popředí může také vystoupit přání po kulturním povznesení nebo po rodinné pospolitosti. Lidé hledají vrcholné prožitky ve společenském životě, hnáni duševním neklidem, jehož pravou příčinu ještě nechápují, a na kterou ještě nemohou odpovědět duševně vědomým životem.

To všechno jsou lidské reakce na volání světla. Snažme se proto o jasné a hluboké rozpomenutí, vyhybme se pokud možno povrchnímu životu a otevřeme se duchovnímu naléhání, které se chce sdělit srdci. Potom nám bude doba temných dnů požehnaním.

Eva Jírovcová

(Zdroj: Weleda bulletin - Vánoce 2000)

A pro všechny také něco praktického ...

Ovesné kuličky:

- 150 g másla
- 100 - 120 g hnědého cukru
- 1 vanilkový cukr
- 150 g ovesných vloček
- 3 lžičky kakaa
- můžeme přidat nadrobno nasekané rozinky, lžičku rumu nebo trestu.

Vše smícháme, ze směsi tvoříme malé kuličky, které obalíme v sezamovém semínku, kokosu, nastroubaných oříškách. Obalené kuličky klademe do papírových košíčků a necháme v chladu.

Dobrou chuť.

**Zaujala vás
waldorfská pedagogika?
Chcete se
dozvědět více?**

Navštivte naše webové stránky
www.waldorfb.cz
nebo nás kontaktujte na adrese
info@waldorfb.cz,
případně na telefonních číslech
+420 605 286 389,
+420 608 977 014

www.waldorfb.cz

NAVŠTIVTE NÁS TAKÉ NA WEBU:

Tedy, Marie, dnes v noci tak krásně svítily hvězdy, pravil Josef hned po ránu, sotva oči otevřel. Bylo jich plné nebe. A jedna z těch hvězd svítila tak zářivě, tak jasně, až z toho oči přecházely. - Místo, abys spal, koukáš po hvězdách, odpovíděla Marie. To já jsem celou noc tvrdě spala. Ale pamatuj si, že se mi zdál takový sen.

A Marie vyprávěla Josefovi, že se jí zdálo o Betlémě, o tom dni, kdy tam dorazili. Společně s nimi tam ale dorazila spousta poutníků, kteří, jako Marie s Josefem, přišli na sčítání lidu, aby zapsali své jméno do veliké knihy, jak si to přál císař. No a zdálo se ti také o našem dětátku? vyzvídal Josef. Ne, o našem dětátku se mi nezdálo. Jen se mi zdálo, že jak bylo všude tolik lidí, nemohli jsme nikde najít nocleh. Všechny hostince byly plné, všude plno lidí a tam, kde místo měli, tam nás nenechali hlavu složit, protože jsme po té cestě byli celí utrmácení a umolousaní a mysleli si, že jsme nějakí tuláci. - No a naši jsme nakonec nějaké místo? vyptával se Josef dál. - Hmm, to už si přesně nepamatuji. Ale myslím, že to pak dopadlo všechno dobře. - Tak bych řekl, Marie, že je nejvyšší čas vyrazit na cestu.

V Zelených horách ten den zase svítlo slunce a cesta jim pěkně ubíhala. Zrovna když chtěl Josef spustit další písničku, uslyšel Mariino au, au. Marie se chytila za koleno a bylo vidět, jak zase kulhá. Její zranění z cesty na vrchol vysoké hory se po nějakém čase zase ozvalo. Sedli si tedy oba na chvíli pod strom. Josef přemýšlel, co

udělá, a nic ho nenapadlo. No, napadlo ho, že by Marii mohl vzít na záda, ale to by se mu šlo hodně špatně. Jak tak přemýšlel, všiml si, jak větřík načechrává chomáček rostlinek opodál. Podíval se na ně a zdálo se mu, že bylinky ve větru šeptají: Jsme léčivé lupení, co uleví bolení. Utrhni nás kolik chceš, Marii tím pomůžeš. A tak tedy Josef natrhal léčivé bylinky a položil je Marii na bolavé koleno. Tak co, Marie, je to lepší? ptal se hnedle Josef. Viš, Josefe, bylinky potřebují svůj čas, aby člověku ulevily. Myslím, že to zítra bude lepší.

A tak se dnes na večer utábořili pod stromem. Ještě než usnuli, zazpívala Marie svému dětátku ukolébavku: Hajej mé dětátko, hajej a spi – Bůh nás chrání na naší cestě, neboj se nic. Hajej, dađej, milej, malej. Bůh nás chrání na naší cestě, neboj se nic. (na melodii Hajej můj andílku)

Tě noci svítily hvězdy na nebi jako diamanty. Daleko od místa, kde byli teď Josef s Marií, je pozorovali hvězdopřevci Kašpar, Melichar a Baltazar a nejvíce si všímali jedné, která zářila obzvláště jasně. Pozorovali ji každou noc už několik dní. Ze svých knih velmi dobře věděli, že východ jasné hvězdy je velikým znamením. Tu noc pročítali zase své moudré knihy a četli o novém králi, na kterého všichni čekají.

Stálo tam: Narodí se moudrý rádce, hrdina ... pokoj bude na zemi, vlk si lehne vedle beránka ... leopard si lehne vedle potůčku ... malé dítě si může hrát s hadem. Když toto dočetli, zavolali své sluby a přikázali jim, aby osedlali velbloudy, naložili dostatek jídla, pití a s celou karavanou hned dalšího dne vyrazili tím směrem, kde zářila jasná hvězda.

A jak se vedlo Josefovi a Marii? No, spali lépe, než když byli ztraceni v lese a nevěděli, co s nimi bude. Na dnešní cestu se vydali plni očekávání, protože doufali, že už konečně potkají nějaké lidi.

Marii ale dobrá nálada dlouho nevydržela. Ta cesta do Betléma byla tak těžká a dlouhá, chvílemi se zdála úplně nekonečná. Trochu jí opět pobolívala zraněná noha a sil už měla opravdu malounko. Často museli zastavovat a odpočívat. Sedli si na kámen na kraji cesty. Marie se cítila tak slabá a povzddechla si: Mé nohy už nechtějí nést mě ani mé dítě. Tu za sebou zaslechla nějaké funění. Ohlédla se a

spatřila malého šedivého oslíka. Přistoupil k ní a znovu zafuněl, jako by chtěl říct: Pojď, nasedni, já tě povezu. - Kde se tady bereš, oslíku? Kde máš svého pána? Ale oslík jen sklopil šiji a potřetí zafučkal. Mně se, Marie, zdá, jako by ti říkal, že tě chce svést. - No, mně se to, Josefe, taky zdá. A tak Marie pohládila to dobré zvíře, nasedla na oslíka a pomalu se jako malá karavana společně ubírali k Betlému.

Večer, když už všichni spali, navštívil oslíka anděl a řekl mu: Oslíku, za to, že vezeš Marii s jejím dítětkem, budeš odměněn velikou radostí. Ve tvé stáji se narodí boží dítětko a bude ležet ve tvých jesličkách. Oslík tomu byl velmi rád, radostí zafuněl a netrpělivě se těšil, až se andělova slova vyplní.

Jana Gažiová, Kateřina Dvořáková

Příští téma:
Proč děti potřebují rytmus?

Slovo paní ředitelky

Péče o zdraví a bezpečnost dětí dle školského zákona 561/2004 sb.

1. Školy jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

2. Školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí a poskytují nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

3. Školy jsou povinny vést evidenci úrazů dětí, k nimž došlo při činnostech souvisejících se vzděláváním, a musí vyhotovit a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím. Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob evidence úrazů, hlášení a zaslání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh institucí, jimž se záznam o úrazu posílá.

Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání - § 5

Péče o zdraví a bezpečnost dětí: vyňato:

1. Právnícká osoba, která vykonává činnost mateřské školy, vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy je pedagogický pracovník převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je pedagogický pracovník předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemného pověření vystaveného zákonným zástupcem dítěte.

2. K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví ředitel MŠ počet pedagogických pracovníků tak, aby na jednoho pracovníka připadlo nejvýše:

3. 20 dětí z běžných tříd (bez dětí se zdravotním postižením), jen výjimečně o 8 dětí více

4. Při zvýšení počtu dětí podle odst. 3 nebo při specifických činnostech, např. při sportovních činnostech a při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost, určí ředitel MŠ k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu (např. uklízečku), která je v pracovníprávním vztahu k právnícké osobě, která vykonává činnost MŠ.

5. Při zajišťování zotavovacích pobytů, (např. škola v přírodě, plavání dětí), popřípadě výletů pro děti, určí ředitel MŠ počet pedagogických pracovníků tak, aby byla zajištěna výchova dětí, jejich bezpečnost a ochrana zdraví.

Naše mateřská škola má zájem předcházet rizikům, a proto ředitelka MŠ rozhodla o vydání pokynu - směrnice k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí na MŠ a akcích konaných ve spolupráci s rodiči dětí mimo území MŠ. Akce jsou organizovány na třídních schůzkách, musí být včas rodičům oznámeny. Rodiče musí písemně stvrdit souhlas s účastí svého dítěte na akci, a pokud dítě není učitelce na akci předáno a rodič je akce účasten, musí nést i plnou odpovědnost za bezpečnost a zdraví nejen svého dítěte, ale také za škodu způsobenou na zdraví a věcech svým dítětem jinému dítěti. Dohled činí rodiče. Odpovědnost nenese paní učitelka ani mateřská škola.

Formulář o odpovědnosti rodičů na akcích spolupřátaných MŠ a rodiči - slavnostech, společných výletech ... podepíší rodiče paní učitelce na třídě.

Děkuji za pochopení!
Eliška Chlachulová - ředitelka MŠ

Z lidových tradic a obyčejů

Barborky

Velmi známým zvykem bývalo řezání třeshňové větvičky „barborky“, a to nejen na ozdobu světnice, ale také pro její údajnou čarovnou moc. Uříznutá „barborka“ se vložila do nádoby s vodou a čekalo se, zda vykvetne. Kolikátý den od uříznutí větvičky „barborka“ vykvetla, tolikátý měsíc v následujícím roce byl pro majitele větvičky tím šťastným.

Betlémské světlo

Poměrně mladý zvyk, u nás od roku 1989. Díky junákům, skautům, Českému rozhlasu a ČD si můžete přijít pro tento symbolický plamínek, vnášející do našich srdcí pohodu, lásku a naději. Poté ho odnést domů a opatrovat ho, chránit svými dlaněmi a dávat pozor, aby nezhasl až do Štědrého dne, kdy se slaví narození Ježíše Krista. Povídá se, že kdo plamínek přinese domů, má zašeptat do plamínku své přání. Pokud plamínek vydrží až do Štědrého dne, přání se mu vyplní. Jde vlastně o podobný zvyk z dřívějších časů, kdy se přání šeptalo do plamínku první zapálené svíčky na vánočním stromečku. (Myslenka šíření Betlémského světla jako pouta, které spojuje lidi dobrého srdce vznikla v roce 1986 ve studiu ORF Linz (Rakousko), kde se snažili obohatit televizní akci určenou na pomoc tělesně postiženým dětem).

Vánoční stromeček

Jak se k Vánocům přidružil? Stejně jako Vánoce mají původ mimo jiné i v pohanských svátcích, má v něm své kořeny i tento strom. Všichni pohané starověku spojovali kult Slunce (tj. Baalův kult) s kultem matky, tj. Astarty nebo Ašery a s rituálním kultem stále zelených stromů - evergreenů. V době oslav „svatých nocí“ (zasvěcených slunečnmu božství) pořádali pohané veselice u stále zelených stromů. Na ně věšeli ozdoby, ovoce, pamlsky a světla. Nejprve ve volné přírodě, později doma, protože to bylo pohodlnější.

Strom, resp. dřevo stromu je obšáhlym symbolem. V jeslích ze dřeva se narodil Kristus, na kříži ze dřeva zemřel...

Jesličky, betlémy, koledy, vánoční hry

Tyto tradice jsou všeobecně známé a nemělo by význam se o nich šířeji zmiňovat.

Štědrovečerní pokrm a cukroví

Při přípravě tabule nezapomňte na to, že máte připravit o jeden talíř navíc, a to pro náhodného hosta. Pod talíř dejte penízek a šupinku, mělo by vám to přinést štěstí a budou se vás držet peníze. Od slavnostní večeře se nesmí vstát. Říká se, že ten kdo vstane, do roka zemře.

Svátek svatého Mikuláše

Eva Jírovcová

Svátek sv. Mikuláše je svátkem, který se v české tradici uchoval do dnešních dnů. Ještě dnes můžeme v předvečer tohoto svátku zahlédnout v ulicích tři tajemné postavy...

Co znamená obraz sv. Mikuláše - po levici s čertem, po pravici s andělem? Co říká tento obraz naší duši? Čert žaluje - vyzrazuje hříchy a špatné skutky, láskyplný anděl „přebíjí“ tyto činy skutky dobrými a čistými a Mikuláš stojí s otevřenou zlatou knihou mezi nimi ... hledí dítěti do očí a poslouchá ... v jeho očích lze číst: tak je to ... a co ty k tomu řekneš? ... co se asi právě odehrává v duši dítěte?

Ve svatém Mikuláši vidíme otcovskou důstojnou bytost. Reprezentanta nebeského světa, který v sobě nese nebeské (duchovní) vědomí. Je to obraz čistého jasného myšlení oproštěného od jakéhokoli odsuzování a moralizování. Má před sebou otevřenou zlatou (nebeskou) knihu, ve které jsou všechny dobré i

zlé skutky vepsány. Tato kniha je obrazem kroniky akáši - duchovní zlaté knihy lidských dějin (světová paměť - celá světová minulost, vše co se kdy událo - nechalo svůj otisk v jemné duchovní substancii nazývané indickým výrazem „akáša“, každý tam má své místo...).

Pokud necháme dítě prožít pravdivě tento obraz (a sami bychom s ním měli být vnitřně ztotožnění), pak mu umožníme si uvědomit, že vše co děláme, má svůj smysl. Vše (i to co „nikdo neví“) je zapsáno a má své účinky - to je zákon světa fyzického i duchovního. Důsledkem takového prožití může být pohled do minulosti, přemýšlení nad svými skutky, zpytování a sebereflexe. Pokud jsou Vánoce přijímáním, pak Mikuláš je zpovědí...

Eva Jírovcová

Mikulášská nadílka

Mikulášská nadílka by měla být prostředkem k výše zmíněné sebereflexi; jí je uzpůsobena i tradiční skladba mikulášských darů - Mikuláš přináší věci, které děti mohou vychutnat, ale které nemohou vlastnit, takže prožívají, že nestačí učinit jednou dobrý skutek a pak na něj pyšně vzpomínat, ale že člověk musí plody dobra přinášet vždy znovu a znovu. Jablka a další štávnaté plody prožitkem odpovídají jednotlivým chvályhodným činům, křížaly a cukroví zase spíše dlouhodobému úsilí; ořechy jsou jako „polotovary dobra“, z nichž se dá něco vydobýt teprve určitou další námahou; brambora nebo jiná zelenina, která se musí uvařit, aby se dala sníst, se prožívá stejně jako jednání, na němž musíme ještě velmi mnoho vylepšovat, a konečně uhlí je obraz činu nebo postoje, který se už prostě nedá přeformovat v dobro, nybrž musí být vnitřně spálen.

Když se připravujeme na blížící se svátek svatého Mikuláše a na jeho oslavu s dětmi, může nám být vodítkem vědomí, že tento svátek patří do doby adventní.

Více - viz následující článek „Advent a Vánoce“.

Jak můžeme prožít adventní dobu s dětmi?

Dejme našim dětem i sobě prožít něco z hloubky opravdové adventní nálady. Každý večer po setmění si můžeme udělat malou slavnost, např. obřadně si zapálit svíčku na adventním věnci nebo na malé adventní krajíně na ročním stolku a přitom si vyprávět adventní příběh či zazpívat písně. Plamínek svíce vytvoří uklidňující, adventní atmosféru... Můžeme také postupně otevírat okénka adventního kalendáře. Tyto nádobné okamžiky umocníme, pokud je prožíváme všichni společně - celá rodina. Děti pak čerpají z těchto silných dojmů po celý svůj život a cítí při tom také naši snahu a lásku, když se jim snažíme tuto krásnou dobu co nejvíce přiblížit. V takovém rodinném životě máme nejlepší lék proti nervozitě a hektice a vytváříme tak, nejen pro děti, něco krásného a smysluplného. Nechte tedy v sobě vzniknout vlastní živé představy o prožívání svátečních chvil, v uskutečnění vašich představ vám nic nebrání...

„A jak může vypadat adventní krajina?“
Náměty najdete v textu a na fotografických pravidelného seriálu otázek „PROC?“

Advent a Vánoce

Eva Jírovcová, Radim Jírovec

Nastává advent - doba očekávání. Toto slovo pochází z latinského „adventus“, což znamená „příchod“. Doba adventní byla vlastně přípravnou dobou na vánoční svátky a už od 11. století se její doba trvání ustálila na posledních čtyřech týdnech před narozením Ježíše Krista. Letos tedy adventní období začíná 3. prosince.

V přírodě se stále více ochlazuje, ubývá světla, vše živé ochablo a mnohé se ukládá k zimnímu spánku. Aktivita elementárních bytostí se stáhla dovnitř, dochází ke ztížení a klidu. Matka Země je zvenčí zahalena ochranným ledovým šatem, aby se v hloubi mohlo začít rodit něco nového. I člověk v této době prožívá hlubší soustředění na své nitro. Je to hledání vnitřní kvality, touha po klidu a teple, po blízkosti rodiny a přátel. Vánoční slunovrat je odpovědí na tato vnitřní očekávání. Slunce se začne blížit z kosmické dálky na pomoc Zemi a jejím dětem, na pomoc lidem.

Svátek svatého Ondřeje

Ondřejův svátek otvírá **adventní období**. To je doba největšího odklonu Země od teplého a zářivého Slunce. Je to doba zimního spánku přírody, kdy vše živé se před mrazem ukrylo pod povrch, do skrýší a skořápek, aby si odpočinulo a nabralo sílu. Je to doba nejtemnějších odstínů barev, hlubokého stažení a nádechu, doba vrcholícího očekávání návratu

či „znovunarození“ Slunce. Pro nás a děti také období radostného očekávání příchodu Vánoc. Od pradávna překonávají lidé obavy z nepřízně tohoto času mezilidskou blízkostí a přípravami krásných vánočních chvil. Tato doba patřila pohádkám a vzájemným setkáním kolem posilujícího světla svíčky.

Advent je vnitřní přípravou na Vánoce, na přijetí božského dítěte v duši člověka. Máme-li přijímat, musíme se ovšem zpřístupnit, musíme se otevřít a musíme v sobě uklidit to, co by přijímanému stálo v cestě nebo dokonce škodilo. A právě v tom má pomoci svátek sv. Mikuláše.

Svátek svatého Mikuláše

Svatý Mikuláš přichází (viz článek o sv. Mikuláši) v doprovodu zástupců nebes i pekla a nutí člověka nejen ke zpytování a přemýšlení nad svými skutky, ale také posiluje moment spravedlivého obdarování. Vůbec celé období okolo Vánoc bylo spojeno obdarováním dětí. Dětem dříve naděloval, kromě Mikuláše, i Ambrož, Barborka a jiné postavy adventních obchůzek. Ambrož v bílé košili s koštětem a s uzličkem dobrot, Barborka zahalená do bílých prostěradel a závojí s metlou, Lucie v Bílých pláštích vymetající peroutkou kouř a vápem bílící stěny... obraz vymetání, uklízení, očišťování před očekávaným narozením Božího dítěte.

Adventní čas vyvrcholí dlouho očekávaným **Štědrým dnem**, kterým začínají Vánoce.

Původ slova vánoce podle jazykovědců pochází z němčiny. Jeho původní název byl „svatá noc“. Staré německé slovo Weihnachten si naši předkové počestili zajímavým způsobem: první část („vá-“ weihen = zasvětit) převzali beze změny a druhou počestili (nachten = stnívat se, Nacht = noc).

Smysl Vánoc spočíval především ve vzájemné úctě, lásce a přátelství. Byl dobou, kdy se scházela celá rodina pohromadě u svátečně

Z lidových tradic a obyčejů

Plovoucí lodičky

Malá svíčka ve skořápce vlašského ořechu: Dlouhý a šťastný život má zaručený ten, komu patří lodička, která vydrží nejdéle svítit a zároveň se nesmí potopit. Výklad je různý a v každé rodině se tradice drobně liší.

Rozkrojení jablka

Kdo uvnitř najde hvězdičku, má a bude mít štěstí v dalším roce a nejen to: všichni, kteří sedí u stolu, se sejdou zdraví i za rok. Pokud vypadají jádérka jako kříž, někdo těžce onemocní nebo i zemře.

Jmelí

Větvička jmelí by neměla chybět o Vánocích v žádné domácnosti. Čím více je na větvičce bílých bobulek, tím větší štěstí vás má čekat v novém roce.

Tato stálezelená rostlina je odpradávná obestřena jakýmsi tajemnem a mnoha legendami. Jmelí bylo součástí pohanských obřadů. Bylo symbolem života a ochranným talismanem. Věřilo se, že díky svým lepivým semenům má moc vyvolat nebo udržet svazek mezi dvěma osobami opačného pohlaví. Z Anglie pochází zvyk, že muž může políbit každou dívku či ženu, kterou potká pod zavěšeným jmelím.

Silvestrovské a novoroční zvyky

„Jak na Nový rok, tak po celý rok“? Co to ale pro nás znamená?

Určitě bychom měli vynést všechny odpadkové koše, převléct dočista všechno povlečení v postelích, vyprat a vyžehlit prádlo, aby nikde nezůstal nějaký „rest“. Co je ale nejdůležitější - budme na sebe milí a hodní!!! Pokud se budete cítit šťastni v tento den, pak by se Vám štěstí nemělo vyhýbat ani v novém roce.

Neservírujte na Nový rok drůbež, ať Vám neuletí štěstí!

Na svátečním novoročním stole by naopak neměla chybět čoca, aby se rozmnožovaly peníze.

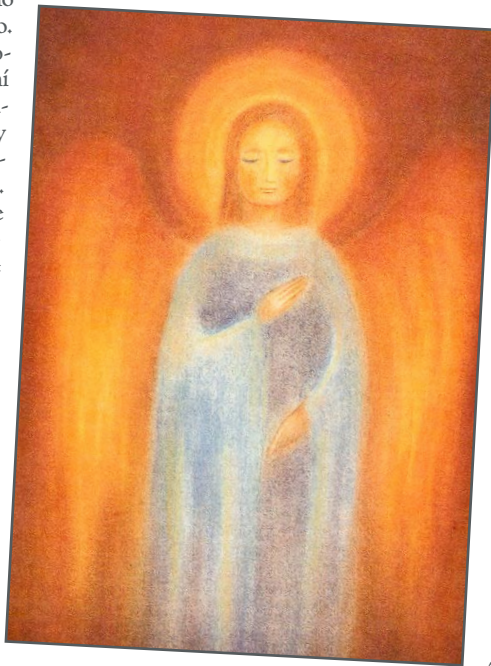
Eva Jírovcová

(Zdroj: Věnečky Zima 1 a 2; internet - České tradice z dob dávných i dnešních)

Omluva

Omlouváme se za nepřesnou informaci uvedenou v posledním příspěvku č. 6 - Advent. V tomto článku došlo k zaměně data letošního 1. adventní neděle. Správné datum je 3. prosince 2006.

Redakce

Co je to pokora a prostota, se vidí: Hle, Boha pastýři zří nejprvněji z lidí. Ty Boha nespátráš zde ani v světě všem, když nezatoužíš sám být v nitru pastýřem.

Byť Kristus v Betlémě se tisíckrát zrodil, jsi ztracen, dokud se i v tobě nenarodil.

Ach, kdyby se tvé srdce stalo jeslemi, Bůh zjevil by se zas co dítě na zemi!

Bůh dal se jedenkrát co dítě vidět; ach kéž bych dítě byl v tom malém dítěti!

Premítám o dítěti, tam v jeslech položeném, a chtěl bych pod ním být tou slámou a tím senem.

Když Boha svatého chceš jako Otce znát, dřív jeho dítětem se, bratře musíš stát!

Hle, v noci utichlé Bůh - dítě opět vrátil svým zrozením, co kdysi Adam ztratil. Až ztichne duše tvá a v nitru vzejde noc, Bůh v tobě zrodí se a obnoví svou moc.

Angelus Silesius

prostřeného stolu. Ještě než mohli všichni zasednout společně u jednoho stolu, všude se drhlo, všechno se čistilo, uklízelo a urovnávalo. Vývrcholením štědrovečerních oslav byla půlnoční mše. Lidé se scházeli v kostele, kde vedle oltáře stály jesličky. Venku byla zima, sníh a tma. Uvnitř kostela, ohřátého dechem věřících, zářily svíce. Varhany doprovázely hlasy zpěváků, ke kterým se postupně všichni přidávali. Tak se o **půlnoci Štědrého večera** narodil v srdcích lidí Kristus. Cítili přítomnost lásky malého dítěte a s nadějí hleděli do nového roku.

Boží hod vánoční

Další den, na Boží hod vánoční, se nikde nepracovalo, všichni měli zbožně rozjímat. Světnice ani zápraží se tento den nemetly, postele nestály. Nechodilo se ani po návštěvách, a přišel-li přeci někdo, měl přinést koledu a popřát šťastných a veselých svátků narození Pána Krista.

Svátek svatého Štěpána

O další den později, na svátek svatého Štěpána, se chodilo od domu k domu a koledovalo. Za své koledování byli koledníci odměněni kouskem štědrovky, ovocem a občas i malým penízem.

Silvestr

Poslední prosincový den je zasvěcen památce papeže **Silvestra I.** Dnes tolik oslavovaný svátek se původně nespojoval se žádnými zvyky a obyčejí. Silvestrovská noc získala na významu, až když se v průběhu 16. století ve většině západokřesťanských zemí ustálil kalendář gregoriánský a nový rok na 1. leden. Oslavy posledního dne neměly pro svůj pohanský původ moc velkou oblibu (ve starém Římě loučení se starým rokem provázelo nevázané veselí). Až teprve hospodářský rozvoj v 19. století proměnil silvestrovskou noc v jednu z nejbujnějších oslav roku.

12 svatých nocí a Svátek Tří králů (Epifanie)

Vánoce trvají do 5. ledna. Šestého ledna nastává obrat do života nového roku. Dříve lidé nazývali čas od 25. prosince do 6. ledna **dobou třinácti vánočních dnů a dvanácti svatých nocí** a toto období patřilo k nejvýznamnějším údobím v roce jak pro přírodu, tak i pro člověka samého. Každý z těchto dnů můžeme prožívat jako jeden měsíc v roce. V tomto období je zároveň ve zkratce obsažen i celý vývoj lidstva. Proto také slavíme 24. prosince svátek Adama a Evy. To je ten první Adam - původní duchovní člověk. Potom se však rodí druhý Adam, který se stává 6. ledna Kristem a jehož narození oslavují lidé v noci ze 24. na 25. prosince jako narození dítěte Ježíše. Jako protipól vánočním svátkům se

24. června slaví narození Jana Křtitele. Oba svátky se v této době - 6. ledna - tajemně prolínají - Jan Křtitel „ponořil“ Ježíše do Jordánu, a tak do něho vstoupil Kristus a tři roky v něm působil. Tyto události se zrcadlí také v cyklu této významné doby: 25. prosince se oslavuje narození dítěte Ježíše, ke kterému přicházejí **pastýři se svými dary Země, moukou, mlékem a vlnou**. 6. ledna, v den „královského uctívání Krista“, dne křtu (den epifanie - den, kdy se Ježíš spojil s kosmickým Kristem), se objevují tři **králové se zlatem, kadidlem a myrhou jako výraz moudrosti nebes**. Je to mezidobí mezi dvěma roky, jehož úkolem je, abychom načerpali nové síly a získali vnitřní obohacení. Je to nejvýhodnější doba pro pohroužení člověka do 12 velkých sil vesmíru, představovaných 12 znamenímí zvířetníku, a tím do největších tajemství světa, z něhož Kristus vstoupil na Zem. Dříve si toho byli lidé ještě vědomi; viděli v každém ze 13 vánočních dnů - v počasí a všelichém jiném - znamení, ze kterých mohli vykládat budoucnost, věděli, že 12 svatých nocí je rozhodujících pro život a osud celého následujícího roku.

6. ledna, příchodem Tří králů se 13 vánočních dnů a 12 svatých nocí uzavírá. Otomto svátku se koledníci vydávali na koledu. Tříkrálová koleda patří mezi nejznámější, vždyť kdo by neznal: „My Tři králové jdeme k vám, štěstí zdraví vinšujem vám...“

Jak můžeme vidět, tajemství Vánoc je daleko hlubší, než si vůbec myslíme, a kdo si je schopen toto uvědomit a pocítit ve svém nitru, tak je také schopen plně pochopit hodnotu lidství a smysl života jako takového. A to je velice důležité ...

Přejeme Vám všem pokojné a požehnané Vánoce.

Eva Jírovcová, Radim Jírovec

(Zdroj: *Trojnost v ročním koloběhu* - Karlheinz Flau; *Věnečky Zima 1 a 2, Člověk a výchova 2000/3 - 4; Weleda bulletin - Vánoce 2000; rozhovor s Josefem Krčkem (pro potřebu Náruče Trutnov); internet - České tradice z dob dávnych i dnešních*)

Zvonek

Ročník 1 (2006), Číslo 7

Redakce:

Eva Jírovcová, Petra Klee, Radim Jírovec

Grafika, prepress:

Radim Jírovec

Tisk:

Radka Konířová

Adresa:

Waldorfské třídy při MŠ Nerudova
Nerudova 53,
370 04 České Budějovice

E-mail:

zvonek@waldorfcz.cz

Kontakt:

Eva Jírovcová (+420 606 286 687)
Petra Klee (+420 774 121 217)

Internet:

http://www.waldorfcz.cz
(zde najdete zpravodaj v barevném provedení, v PDF formátu)

Použitá zdroje (pokud není uvedeno jinak):

Foto, obrázky - Jana Erhartová, Marie Fídová,
Radim Jírovec, Kateřina Kozlová, internet

NEPRODEJNĚ